

Luonnos TSV-jätetaksaksi 1.1.2027 alkaen

Savo-Pielisen jätelautakunta 22.10.2026
7422/02.05.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta asettaa luonnoksen kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksaksi eli TSV-taksaksi yleisesti nähtäville. TSV-taksassa määritellään maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko järjestää elinkeinotoiminnalle sekä muille julkisille toimijoille kuin kunnille tilanteessa, jossa palvelua pyydetään markkinoiden palveluntarjonnan puutteen vuoksi ja jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätelautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä taksaluonnoksesta. Lisäksi jätelautakunta varaa toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta.

TSV-taksaluonnos ja kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 26.10.-16.11.2026. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi. Jätelautakunnan on tarkoitus hyväksyä TSV-jätetaksa loppuvuonna 2026, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2027.

Päätös

Selostus

Elinkeinotoiminnassa sekä muussa kuin kunnan omassa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen jätehuollon järjestäminen kuuluu jätelain 28 §:n mukaisesti lähtökohtaisesti jätteen haltijan vastuulle. Jätelain 33 §:n mukaan kunnan on kuitenkin järjestettävä tällaisen jätteen jätehuolto toissijaisen vastuunsa perusteella, jos jätteen haltija sitä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte soveltuu laadultaan ja määrältään kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan

jätehuoltojärjestelmässä. Tätä palvelua kutsutaan kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvaksi jätehuoltopalveluksi eli TSV-palveluksi.

TSV-palvelulla turvataan asianmukaisen jätehuollon saatavuus yrityksille tilanteissa, joissa asiakkaan tarvitsemaa palvelua ei ole saatavilla kohtuullisin ehdoin markkinoilta. Palvelun pyytämisessä ja tarjoamisessa noudatetaan jätelaissa säädettyjä menettelyjä.

Kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavat palvelut ovat kunnalle kuuluvia lakisääteisiä jätehuoltopalveluja. Jätelain 78 §:n mukaan kunnan järjestämästä jätehuollosta on perittävä jätemaksu, jolla katetaan tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Maksujen perusteet määritellään jätelain 79 §:n mukaisesti jätetaksassa. TSV-palveluja varten on erillinen jätetaksa, joka poikkeaa osittain kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa koskevasta taksasta.

Periaatteet TSV-taksavalmistelun pohjana

TSV-palvelujen maksut määritellään kustannusvastaavasti. Maksuilla tulee kattaa mahdollisimman tarkasti palvelujen järjestämisestä aiheutuvat suorat ja välilliset kustannukset sekä palveluille kuuluva osuus jäteyhtiön yhteisistä ja kiinteistä kustannuksista.

Kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jätemaksu ei saa olla alempi kuin vastaavasta kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävä maksu. Yrityksiltä ja muilta TSV-palvelujen käyttäjiltä perittävien maksujen on siten oltava vähintään vastaavien kotitalouksille ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnalle tarjottavien palvelujen maksujen suuruisia.

TSV-maksut ovat pääosin samat kuin kotitalouksien jätemaksut. Osa TSV-maksuista on kuitenkin korkeampia, koska TSV-palveluissa kustannukset kohdennetaan suuremmin palvelujen käyttäjille, eikä maksuissa huomioida kotitalouksien jätehuollossa käytettäviä ohjaavia hinnoitteluratkaisuja.

TSV-jätetaksa on valmisteltu alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa Jätekukon toimittamien kustannuslaskelmien perusteella. Jätelautakunta hyväksyy taksan. Jätemaksut määrätään jätteen haltijoille jätetaksan mukaisesti ja maksut suoritetaan Jätekukolle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Maksujen perusteet ja hinta-alueet

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. TSV-taksassa on määriteltä säännöksen mukaisesti maksut jäteastioiden tyhjennyspalveluille jätelajeittain.

Jätteenkuljetusten kustannukset vaihtelevat kilpailutettujen kuljetusurakoiden perusteella alueittain. Kuten kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvassa jätetaksassa, myös TSV-jätetaksassa käytetään kahta hinta-aluetta: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki ja 2) muut jätelautakunnan

toimialueen kunnat. TSV-asiakkaiden jäteastiat tyhjennetään samoilla kuljetusreiteillä kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien asiakkaiden jäteastiat.

Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla katetaan mm. jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannuksia. TSV-asiakkaille tarjottava jäteastioiden tyhjennyspalvelu on osittain suppeampi kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluville asiakkaille tarjottava palvelu. TSV-asiakkaiden tyhjennysmaksuihin ei sisälly jäteastian toimittamista, vaan asiakkaat hankkivat jäteastiat itse. Tyhjennysmaksuihin sisältyvät kuitenkin Jättekukon järjestämät jäteastioiden pesut taksassa määritellyssä laajuudessa.

Sekajätteen tyhjennysmaksut

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Kuljetusosalla katetaan sekajätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja kuljetusten järjestämisestä sekä jäteastioiden pesuista aiheutuvat kustannukset. Käsittelyosalla katetaan sekajätteen käsittely Riikinhoiman ekovoimalaitoksessa, jossa sekajäte hyödynnetään energiana. Sekajättemaksuilla katetaan lisäksi jäteyhtiön yleisiä ja kiinteitä kustannuksia.

TSV-asiakkaiden sekajäteastioiden tyhjennysmaksuja esitetään korotettavaksi vastaavasti kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien asiakkaiden maksuja. Tyhjennysmaksun kuljetusosaa nostaa tehdyt ja odotettavissa olevat kuljetusurakoiden indeksitarkistukset. Käsittelyosaa taas nostaa sillä katettavaksi siirretyt uudet kustannukset eli kotitalouksien poistotekstiilien keräys ja rekisterien ylläpitotyöt. Vaikka kaikki sekajättemaksuilla katettavat palvelut eivät ole TSV-asiakkaiden käytössä, on TSV-taksan sekajättemaksuja korotettava vastaavasti kuin kotitalouksien maksuja, koska jätelain mukaisesti maksut eivät saa olla kotitalouksien maksuja alemmat. Sekajätteen tyhjennysmaksut ovat näin ollen nousemassa noin 5–7 %.

Biojätteen tyhjennysmaksut

TSV-asiakkaiden biojätteen tyhjennysmaksulla katetaan biojätteen keräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset. TSV-tyhjennysmaksuihin esitetään 5 %:n korotusta kuljetus- ja käsittelykustannusten nousun perusteella.

TSV-asiakkaiden biojätteen tyhjennysmaksu on korkeampi kuin kunnan ensisijaiselle jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien asiakkaiden vastaava maksu. Ensisijaisen vastuun taksassa biojätteen käsittelyä rahoitetaan osittain sekajättemaksuilla lajitteluun kannustamiseksi. Vastaavaa maksujen välistä kustannusten subventointia ei sovelleta TSV-palveluihin.

Pakkausjätteiden tyhjennysmaksut

TSV-asiakkaiden pakkausjätteiden tyhjennysmaksut perustuvat keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuihin esitetään jätelajista riippuen 6–9 %:n korotuksia. Korotukset perustuvat keräys- ja kuljetuskustannusten nousuun.

Pakkausten tuottajien kunnalliselle jäteyhtiölle maksamat korvaukset kiinteistöittaisen keräyksen järjestämisestä kohdistetaan jätelain mukaisesti kotitalouksien pakkausjätteiden keräykseen, eivätkä ne alenna TSV-asiakkaiden maksuja. Tämän vuoksi kartonki- ja lasipakkausten sekä metallin tyhjennysmaksut ovat TSV-asiakkailla kotitalouksien maksuja korkeammat.

Lisäpalvelujen maksut

Jätehuollon lisäpalvelujen maksut ovat TSV-asiakkailla samat kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla. Osa lisäpalveluista tarjotaan kuitenkin ainoastaan kotitalouksille tai kunnille, minkä vuoksi näille palveluille ei ole määritelty maksua TSV-jätetaksassa.

Jätteiden keräykseen ja kuljetukseen liittyvien lisäpalvelujen maksuihin esitetään pääosin noin 5 %:n korotusta. Korotus perustuu arvioituun kuljetusindeksin muutokseen. Myös muiden lisäpalvelujen maksuja tarkistetaan kustannusvastaavasti.

Maksut ovat tasolla, jolla saadaan katettua asiakkaan tilaamista lisäpalveluista aiheutuvat kustannukset. Osa lisämaksuista ei perustu suoraan asiakkaan tilaukseen, vaan määräytyy siitä, että jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi.

Lajitteluasemien vastaanottomaksut

Lajitteluasemilla otetaan vastaan jäteastioihin määränsä tai laatunsa vuoksi soveltumattomia jätteitä kotitalous- ja kunta-asiakkaiden lisäksi myös TSV-asiakailta. TSV-asiakkaiden vastaanottomaksut ovat kotitalouksien maksuja korkeammat. Kotitaloudet osallistuvat lajitteluasemien rakenteista ja ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin perusmaksulla. Koska TSV-asiakkaat eivät maksa perusmaksua, näiden asiakkaiden vastaanottomaksuilla katetaan jätteiden kuljetuksen ja käsittelyn lisäksi lajitteluasemien kiinteitä kustannuksia.

Lajitteluasemien infran ja ylläpidon kustannukset ovat voimakkaasti kasvaneet lajitteluasemien kehittämisen myötä: viimeisimpinä investointeina Jätekuukko on toteuttanut modernit ja helposti saavutettavat lajitteluasemat laajoilla aukioloilla Kuopion Matkukseen ja Nilsijään. Samalla jätteen siirtokuormausten kulut ovat nousseet huomattavasti. Vuonna 2026 käyttöön otettu pienimpien jäte-erien uusi maksuluokka näyttää lisäksi pienentävän vastaanottomaksuista kertyviä tuloja, koska aikaisempaa suurempi osa maksullisista kuormista kuuluu alimpaan maksuluokkaan. Kustannusten kasvu ja maksukertymän muutos edellyttävät TSV-asiakkaiden vastaanottomaksujen korottamista.

Lajitteluasemien vastaanottomaksut määräytyvät jätelajin ja vastaanotetun jätemäärän perusteella. TSV-asiakkailla maksullisia jätteitä ovat mm. sekajäte, kivi- ja lasivilla, kipsilevyt, betoni, kaakeli, tiilet ja posliinijäte, vieraskasvijäte ja puujäte. Näiden jätelajien vastaanottomaksuja esitetään korotettavaksi noin neljänneksen. Korotuksella varmistetaan, että TSV-palvelun kustannukset katetaan palvelusta perittävillä maksuilla eikä yrityksille ja muille TSV-asiakkailla.

tarjottavia palveluja rahoiteta kotitalouksien maksuilla. Uutena TSV-taksaan otetaan renkaiden vastaanottohintaa, sillä tällekin palvelulle on noussut esille tarvetta.

Lajitteluasemilla vastaanotetaan vaarallisten jätteiden pieneriä myös TSV-asiakkailta. Siinä missä vaarallisen jätteen vastaanotto on veloitus perusmaksua maksaville kotitalousasiakkaille, TSV-asiakkaille vaarallisen jätteen vastaanotto on määritelty jäteryhmittäin vastaanotettavaan määrään perustuvat hinnat. Vaarallisten jätteiden vastaanottohintoja korotetaan vastaavien perusteiden kuin muiden vastaanottomaksujen.

Osa jätteistä otetaan TSV-asiakkailta vastaan maksutta. Maksuton vastaanotto on kuitenkin kotitalouksien palveluja suppeampaa ja rajoittuu jätelajeihin, joista saadaan tuloa. Tällaisia ovat esimerkiksi metalli sekä tuottajavastuun piiriin kuuluva sähkö- ja elektroniikkaromu.

Jätekeskuksen vastaanottomaksut

Kuopion jätekeskuksella vastaanotettaville jätteille on määritelty kustannusperusteisesti painoon perustuvat hinnat (euroa/tonni). Jätekeskuksen lisäksi jätelajeittain määritellyillä tonnihinnoilla on otettu aikaisemmin vastaan jätteitä myös Outokummun lajitteluasemalla. Lajitteluaseman vaakatoiminnot ovat poistuneet käytöstä ja palvelu on yhtenäistynyt muiden lajitteluasemien kanssa, joten nämä tonnihinnat poistetaan taksasta.

Jätekeskuksen vastaanottohintoihin tulee yksittäisiä korotuksia, jotka perustuvat kilpailutettujen jätteenkäsittelijöiden hintojen kohoamiseen tai Jätekeskuksen oman käsittelytoiminnan hintojen nousuun. Hinnankorotukset kohdistuvat kattohuopaan, kyllästettyihin puupylväisiin sekä jätteiden loppusijoitusalueen rakenteissa käytettyihin rejekteihin. Vastaanottomaksujen lisäksi jätekeskuksen konetöiden maksuja nostetaan kustannusvastaavasti.

Niille jätelajeille, jotka on nimetty TSV-taksaan, on lähtökohtaisesti käsittelypalvelu tarjolla. Joidenkin jätelajien kohdalla jätteenkäsittelyn tilanne voi kuitenkin muuttua taksan voimassa ollessa niin, ettei jäte sovellu enää jäteyhtiön vastaanotettavaksi esimerkiksi jatkokäsittelykanavan puuttuessa. Tällöin jäteyhtiö ei ole enää velvollinen ottamaan jätelajia vastaan TSV-jätteenä, vaikka sille olisi taksassa hinta. Jätelain mukainen kunnan toissijainen jätehuoltovelvoite koskee vain sellaista jätettä, joka soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätekeskuksen lajitteluaseman painoperusteisissa hinnoissa on mahdollisuus tarkistaa taksassa määriteltyä tarkkaa hintaa alemmaksi tai korkeammaksi, jos jätteen määrästä, ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista aiheutuu tavallista poikkeavia vastaanotokustannuksia. Jäte-erä voi esimerkiksi tarvita ominaisuuksiensa vuoksi esikäsittelyä, tai sen jatkokäsittelyn hinta voi olla erän pienuuden tai suuruuden vuoksi normaalista poikkeava. Näissä tilanteissa taksassa määriteltyä vastaanottohintaa voidaan edelleen alentaa tai korottaa enintään 25 % siten, että maksu vastaa jäte-erän vastaanotosta ja käsittelystä aiheutuvia kustannuksia.

Toimivallan peruste

Kuntien sopimus Savo-Pielisen jätelautakunnasta
Kuopion kaupungin hallintosääntö 37 §

Vaikutusten arviointi

Jätelain mukainen kunnan toissijainen vastuu ja sen nojalla hyväksyttävä TSV-jätetaksa turvaavat jätehuoltopalvelujen saatavuuden tilanteissa, joissa markkinaehtoista palvelua ei ole kohtuudella saatavilla. Maksut säilyvät pääosin lähellä kotitalousasiakkaiden maksutasoa. Koska useisiin maksuihin esitetään korotuksia, muutoksen taloudelliset vaikutukset TSV-palvelua tarvitseviin yrityksiin ja muihin jätteen haltijoihin ovat kuitenkin lievästi kielteiset. Vaikutus on suurin niillä asiakkailla, jotka käyttävät säännöllisesti lajitteluasemien maksullisia vastaanottopalveluja.

Jätehuollon alalla toimiviin yrityksiin muutokset vaikuttavat eri tavoin riippuen siitä, tukeutuuko yritys palveluntarjonnassaan kunnallisen jäteyhtiön palveluihin vai järjestääkö se palveluja pääosin itse. Jätekuolta osin palveluita hankkiville yrityksille maksujen korotukset vaikuttavat kielteisesti. Kuljetus- ja käsittelypalveluja omana toimintana tarjoaville yrityksille vaikutus voi olla päinvastainen, jos TSV-palvelujen hinnanmuutokset parantavat markkinaehtoisten palvelujen kysyntää. Jos jätteen haltijan käytettävissä on markkinaehtoinen palvelu kohtuullisin ehdoin, TSV-palvelun tarve vähenee.

Taksamuutoksen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan neutraaleiksi tai lievästi negatiivisiksi. Taksan ei ennakoida aiheuttavan jätteen keräykseen, kuljetukseen tai vastaanottoon voimakkaasti vaikuttavia muutoksia, mutta paikoin hintojen korotukset erityisesti lajitteluasemilla voivat johtaa siihen, että jätteitä ei tuoda asianmukaiseen vastaanottoon, mistä voi aiheutua ympäristöhaittaa. Riskiä lieventää se, että yrityksillä ja muilla jätteen haltijoilla on mahdollisuus käyttää myös markkinaehtoisia vastaanottopalveluja silloin, kun niitä on saatavilla.

Liitteet Luonnos TSV-jätetaksaksi 1.1.2027 alkaen